

Programma Brede Toegang

Inleiding

De brede toegang vormt het centraal onderdeel in de transformatie en omvat alle partners die de toegang vormen tot voorzieningen op het gebied van wonen, werken, participeren, maatwerkvoorzieningen, ziekte en gezondheid, inkomen, en veiligheid. De brede toegang omvat ook de partners (vrijwilligers, professionals) die signalen oppakken en doorgeven. Om de brede toegang duurzaam in te richten, zijn er nog een flink aantal ontwikkelopgaven, die we de komende jaren verder oppakken.

Doel van de brede toegang is te bevorderen dat inwoners de regie over hun eigen leven kunnen (blijven) voeren en hen daarbij te ondersteunen. En als dat even of structureel niet lukt, hen dan die hulp en ondersteuning te bieden die bijdraagt aan het hervinden van de regie en te zorgen dat niemand tussen wal en schip raakt.

Daarnaast is een tweede doel van de brede toegang het verbinden coördineren en integreren van de verschillende afzonderlijke toegangen in één brede toegang. Hiermee voorkomen we dat inwoners tussen wal en schip vallen. En zorgen we ervoor dat zij worden ondersteund in hun levensregie. Omdat de brede toegang vooralsnog bestaat uit losstaande institutionele constructies zoals gezondheidszorg: huisartsen, medisch specialisten, JGZ, fysiotherapeuten en organisaties zoals WIL, Geynwijs, corporaties, SAVE, zorgaanbieders, die de afgezonderde entree vormen tot specifieke voorzieningen op het gebied van wonen, werken, participeren, maatwerk voor hulp en ondersteuning, ziekte, gezondheid, inkomen en veiligheid en inwoners vaak ondersteuning nodig hebben op meerdere leefgebieden ligt hier voor de komende jaren nog een belangrijke opgave.

De kernopgave is de organisatie van de brede toegang, via:

1. getransformeerd werken, (ontkokerd inrichten van de brede toegang);
2. wijkgericht werken;
3. methodisch werken;
4. effectief en efficiënt werken.

Voortbouwen op wat er in tweede fase is geleerd

In de periode 2017-2018 is vanuit verschillende transformatieprogramma's toegewerkt naar innovatie van de brede toegang en aan de inbedding van nieuwe werkwijzen in de toegang tot bestaande maatwerkvoorzieningen, die meer zijn geënt op de uitgangspunten van de transformatieagenda. Er zijn pilots uitgevoerd, of er staan pilots inmiddels in de startblokken. Dat geldt voor de toegang tot de medische zorg (huisartsen, jeugdgezondheidszorg en medisch specialisten), in de toegang tot jeugd- en

WMO-voorzieningen (Geynwijs), in de toegang tot participatie en deelname (werkteam en werkleerbedrijf) en in de toegang tot inkomensondersteuning (de pilot Schuldenvrij).

Deze innovaties werken we in komende jaren verder uit. Op deze innovaties bouwen we voort naar een nieuwe geïntegreerde, effectieve en efficiënte brede toegang.

Figuur 1. Schematische weergaven de van de brede toegang in de volle breedte.

Bijdrage aan de hoofddoelstellingen van de Transformatieagenda

De brede toegang, gezien als het geheel van partners die vrij toegankelijke ondersteuning bieden, signalen doorgeven en toegang bieden tot maatwerkvoorzieningen, draagt bij aan het bieden van ondersteuning bij behoud en hervinden van regie en het verkrijgen van tijdige, passende en samenhangende ondersteuning aan onze inwoners op vele levensdomeinen. De brede toegang leidt inwoners toe naar mogelijkheden die passen bij hun talent en interesse om deel te nemen aan de samenleving en/of de arbeidsmarkt. Daarnaast draagt de Brede toegang bij aan de inbedding van de wettelijke bevoegdheden van de GGD, huisartsen, medisch specialisten en wijkverpleging. Tot slot wordt de coördinatie en verbinding tussen de afzonderlijke toegangen in één brede toegang vorm gegeven doordat partners in samenspel, en aanvullend aan elkaar, werken.

Agenda Brede Toegang 2019-2021

Voor de komende periode krijgt het programma de Brede Toegang verder vorm langs drie programma lijnen en vier ondersteunende lijnen.

Programmalijnen:

- uitwerken getransformeerd integraal werken (verbeteren samenwerking en verzilveren van de versterkte samenwerking in de brede toegang (o.a. POH jeugd, samenwerken aan de gezonde stad met o.a. de GHC5 enz.);
- uitwerken wijkgericht werken (versterken integraliteit zorg & ondersteuning);
- methodisch werken in de brede toegang.

Ondersteunende lijnen:

- uitwerken, invoeren en implementeren, evalueren meerjarenprogramma welzijn inclusief positie buurtpleinen;
- experiment integraal persoonsgebonden zorg en integrale zorgarrangementen;
- versterken in verder invoeren en doorontwikkelen WIZ-portaal;
- effectief en efficiënt werken.

Programmalijn: Getransformeerd integraal werken

Met de transformatie 3e fase willen wij in de brede toegang getransformeerd en integraal werken over de domeinen Wmo, jeugd, gezondheid en participatie. Kern van het getransformeerde werken voor ons is (samen)werken in netwerken, gedreven door een gedeelde werkmethodiek zoals krachtwerk en op basis van gedeelde waarden, normen en uitgangspunten. Deze netwerken kunnen (vaak) losjes georganiseerd en gekoppeld zijn, maar wel als doelgerichte samenwerkingsverbanden om de integraliteit door de domeinen te verstevigen en om voor een optimaal resultaat te zorgen. De kracht van deze netwerken zit in de tijdelijke en door de partijen als zodanig beleefde synergie. Zo ontwikkelen zich effectieve 'communities of practice' die als een tijdelijke 'gemeenschap' werken.

Onze beweging naar deze vorm van getransformeerd werken vraagt ook om een andere werkwijze, die niet alleen voor ons maar ook voor onze partners in meer of mindere mate om een verandering vraagt. Niet alleen in termen van andere functies en organisatiestructuren, maar ook veranderen in termen van vaardigheden, competenties en gedrag. Het moet anders, ook omdat wij integraal door de domeinen heen willen samenwerken, in tijdelijke netwerken maar, indien nodig, ook structureel vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het resultaat.

De afgelopen jaren hebben ons geleerd dat het bestaande organisatieparadigma niet meer past en dus ontwikkelen we de komende jaren nieuwe getransformeerde samenwerkingsconcepten- en modellen. Met andere woorden: het moet veranderkundig niet beter met minder middelen, het moet echt anders. Uit de verschillende programma's en agenda's in deze transformatieagenda komen specifieke vraagstellingen ten aanzien van de Brede Toegang naar voren. Het programma Eigenwijks positieve gezondheid brengt de huisarts in beeld, maar ook de linkworker. De programma's Iedereen doet mee, en Kansen voor Jeugd brengen Geynwijs in beeld als toegang voor individuele maatwerkvoorzieningen en voor participatie waar het gaat om dagbesteding en vrijwilligerswerk. Voor participatie als het gaat om betaald werk is WIL de speler in de toegang, waarvan we ons ook afvragen of de klanten van WIL wel passen bij het instrumentarium en de opdracht aan WIL. De samenwerking tussen en met al die partners biedt veel kansen om de getransformeerde werkwijze in de praktijk vorm te geven.

Integraal werken

Als wij nu spreken over integraal werken (al dan niet wijkgericht) is een opvallend kenmerk dat het nog te vaak gaat over integraliteit in één domein, bijvoorbeeld jeugdhulp, Wmo, veiligheid, openbaar domein, ouderen enz. Ondanks de ambities die vanaf 2014 zijn uitgesproken slagen we er nog onvoldoende in om echt ontschot, integraal te werken binnen het sociaal domein. Een eerste verkenning van integraal werken in de wijk bij bijvoorbeeld Movisie en het NJI bevestigt dit beeld. Ook op de website Integraal werken in de wijk worden voorbeelden, instrumenten en modellen en wellicht ook vaak slimme oplossingen voor het voetlicht gebracht, maar vaak allemaal in hetzelfde (sociale) domein. Een rode draad is ook dat men uitgaat van bestaande structuren en uitgangspunten al dan niet wettelijk ingekaderd. Zo in de trant van: we hebben nu eenmaal de Jeugdwet, Wmo en de Participatiewet. Met andere woorden vaak staat niet 'het vraagstuk of het probleem centraal' maar de juridische dan wel domeinachtige structuren. Dat kan en moet anders vinden wij in Nieuwegein. Wij hebben de ambitie om dit via de lijn van getransformeerd werken in o.a. de brede toegang in de wijk te gaan organiseren. Maar dan wel integraal over alle levensgebieden, al dan niet in integrale wijkteams. Integraal werken betekent dan dat partners, zowel formeel als informeel, complementair aan en in afstemming met elkaar werken in netwerkverband waarbij de vraag van de inwoner uitgangspunt is. We willen dat in de uitvoering getransformeerd wordt gewerkt door alle betrokkenen. Dit alles vanuit de centrale uitgangspunten van de transformatie-agenda.

Onderlegger

De Transformatieagenda in Nieuwegein is de onderlegger van dit veranderingsproces. Het heeft consequenties voor de eigen gemeentelijke organisatie en het samenspel met lokale en regionale partners. Het grijpt in op bestaande structuren, instituten en instituties. Het leidt tot herordening van posities, en het introduceert nieuwe partners (ondernemers, inwoners). Het dringt aan op wijziging van de aard van dienstverlening en de organisatie van de dienstverlening aan de inwoners. En het daagt de inwoners uit een nieuwe rol te pakken, zelf in actie te komen, door daar ruimte voor te bieden. Dat kan alleen met een sterk team, dat open opereert maar wel op koers blijft. In het proces van de afgelopen perioden (fase 1 en 2) om te komen tot 'getransformeerd werken' hebben we gezien dat samenwerken van essentieel belang is. Niemand kan het alleen, we hebben elkaar heel hard nodig.

Programmalijn: Wijkgericht werken (integrale wijkteams)

In de transformatieagenda 2017-2020 wordt het wijkgericht werken als een vanzelfsprekend uitgangspunt gehanteerd. In de agenda wordt hiervoor de term brede toegang geïntroduceerd. Een van de belangrijkste uitgangspunten in de brede toegang is om goed aan te sluiten bij de leefwereld van onze inwoners en nadrukkelijk de eigen regio en kracht centraal te stellen. Immers de transformatie stelt de eigen leefwereld van de inwoners centraal. Die leefwereld kent vele domeinen maar komt samen in de buurt of de wijk, waar inwoners elkaar ontmoeten, informatie en advies dicht bij huis zoeken, er hulp en lichte ondersteuning voorhanden is, waar zij meedoen aan activiteiten, of deze zelf organiseren". We willen informatie en advies dicht bij onze inwoners beschikbaar maken, het signaleringsnetwerk in de wijk versterken, in de wijk het samenspel tussen professionals onderling en met vrijwilligers verbeteren, het samenspel tussen professionals, vrijwilligers, buurtbewoners en partners in de toegang effectiever maken: de toeleiding, en de partners in de toegang dicht bij inwoners in de wijk laten opereren. Om de samenwerking te versterken tussen partners in de afzonderlijke toegangen positioneren we hen in de wijk, dicht bij de inwoners. We weten uit de vele gesprekken met professionals in het veld dat de belangrijkste opgaven voor een goede samenwerking zijn:

- Elkaar kennen
- Elkaar weten te vinden
- Opereren vanuit dezelfde leidende principes
- Opereren vanuit opgave-oriëntatie in plaats van taakgerichtheid

Ook anno 2019, na bijna 4 jaren samenwerking, blijkt nog steeds dat niet alle partners die actief zijn in een wijk of in een gezin elkaar kennen. Dat maakt het ingewikkeld om elkaar te vinden en te weten wat een ander te bieden heeft. Voorts is het ingewikkeld dat vaak belangrijke partners zoals gemeenten, verzekeraars, en zorgkantoren de verschillende partners in de toegang vanuit diverse opdrachten, ingevuld met uiteenlopende leidende principes voor hun contact met inwoners, op pad sturen. Dat maakt samenwerking ook extra ingewikkeld.

Fysieke punten in de wijk

De wijk is de plek waar mensen wonen, elkaar ontmoeten, werken, dingen voor elkaar doen, hun vrije tijd besteden, boodschappen doen. Met de voorgenomen versterking van het netwerk van inwoners, professionals en vrijwilligers in de wijk ligt het voor de hand om brede wijkpunten in te richten. In deze wijkpunten worden verschillende functies bijeengebracht en gebundeld:

- informatie, advies, zoals rechtswinkel, servicepunt welzijn en zorg, opvoedpoli;
- signalering van problemen, bij: Geynwijs-punt, huisarts, opvoedpoli;
- doorgeleiding op gebied van wonen, welzijn, gezondheid, inkomen, zorg, meedoen;
- lichte ondersteuning sociaal raadslieden, rechtswinkel;
- ontmoeting, initiatief van inwoners;
- meedoen bijv. activiteiten, dagbesteding, vrijwillige inzet; en
- opvolging naar maatwerk.

Bij deze bundeling van functies in de wijkpunten zijn vele partners betrokken zoals Geynwijs, MOvactor, Sante; Vrijwilligersorganisaties zoals AHN, HIP, Rode Kruis, Platform Vrijwillige Inzet, Sport-ID, huisartsen, woningbouwcorporaties, zorgaanbieders, gemeente. De bundeling van functies en de aanwezigheid van vrijwilligers en professionals in de wijkpunten realiseert dan ook een plek waar inwoners, vrijwilligers en andere professionals in de wijk (peuterspeelzaalleidsters, docenten, trainers van sport en spel) een signaal kunnen neerleggen, waar er samen direct werk van wordt gemaakt. Het oorspronkelijk idee was om in de vier windstreken en het centrum wijkpunten in te richten. Tegelijkertijd zien we dat de precieze uitwerking nog veel vragen oproept: wat verstaan we onder wijkgericht werken en wat betekent dit concreet in de praktijk? De noodzaak en de wens om over te gaan tot een getransformeerde integrale werkwijze in de wijk zal bijvoorbeeld ook een stevig beroep doen op de inzet van onze (kern)partners. Dit zijn vooral de aanbieders die een belangrijke rol vervullen in het zorgaanbod en graag meewerken aan de voorgestelde transformaties. Dit zijn onder

andere Lister, Altrecht, Youke, Nedereind, Prokino, ZorgSpectrum, huisartsen, ziekenhuis En onze partners uit het voorliggende veld zoals MOvactor, Sante Partners, corporaties, onderwijs Ook als gemeente zijn we onderdeel van dit samenspel, vanuit diverse disciplines. Onze kernpartners onderkennen dat en hebben de bereidheid uitgesproken om hieraan te willen mee werken. Ook vanuit het Rijk wordt via onder meer het I-pgb en het I-zorgarrangement gestimuleerd om over de grenzen van het eigen domein integraal samen te werken.

Dit betekent voor de derde fase:

- wijkgericht werken als uitgangspunt staat niet ter discussie;
- we werken in de wijken getransformeerd, integraal en aanvullend;
- we gaan samen met partners in de stad bekijken hoe dit zich fysieke vertaalt in de wijken.

Het betekent voor de komende jaren ook dat we concreet invulling willen geven aan uitwerking van het volgende dilemma dat in de transformatieagenda is geformuleerd:

Dilemma – Wijkgericht werken: het samenspel in de wijk

Wijkgericht werken is voor gemeenten niets nieuws. Wat wel nieuw is, is dat er met de opgaven die er nu liggen meer druk ontstaat in de wijk en op de bewoners. Denk aan de decentralisaties in het sociaal domein, maar ook in de komst van de omgevingswet en de opgave om huizen van het gas af te halen. Daar spelen inwoners een cruciale rol in. Hoe richten we het samenspel in de wijk zo in dat wijkgericht werken niet aan zijn eigen succes ten onder gaat? Hoe gaan we om met de beschikbare ruimtes in de wijk? Zijn ze beschikbaar voor initiatiefrijke inwoners of zijn het werkplekken voor in de wijk werkzame professionals? Welke organisaties, expertises of professionals moeten aanwezig zijn in de wijk? En moeten ze er dan permanent aanwezig zijn of op afroep? Moeten alle expertises en specialismen allemaal in de wijk beschikbaar zijn? Of is het vanuit kwaliteits- en/of efficiency-overwegingen beter om bepaalde expertise stedelijk of regionaal te bundelen? Dus wijkgericht werken ja! Maar hoe ziet dat er dan uit? Na de derde fase willen we in Nieuwegein meer zicht hebben op dit dilemma.

Activiteiten in 2019:

- Samen met de kernpartners een inhoudelijke verkenning naar de reikwijdte van het gezamenlijk getransformeerd en integraal werken in de wijk.
- De verkenning te beperken tot de domeinen: Wmo, Jeugd, gezondheid en participatie.

- In kaart te brengen welk maatschappelijk vastgoed in de stad beschikbaar is, wie de eigenaar is en wat de gebruikscondities zijn.
- Te verkennen of naast inhoudelijke medewerking, kernpartners daadwerkelijk bereid zijn om te investeren door bijvoorbeeld beschikbaar stellen van m2 kennis en personeel.
- Resultaat: Een uitgewerkt Plan van Aanpak om een getransformeerd en integraal wijkgericht werken in te voeren. In het plan van aanpak worden mijlpalen beschreven om voortgang te kunnen monitoren.

Activiteiten in 2020:

- Uitwerking, implementatie en borging van het Plan van Aanpak getransformeerd, integraal wijkgericht werken

Activiteiten in 2021:

- Evalueren van getransformeerd, integraal wijkgericht werken.

Programmalijn: Methodisch werken binnen de Brede Toegang

Krachtwerk

Binnen de Brede Toegang vinden wij het van belang dat professionals werken vanuit één gemeenschappelijke taal. Niet alleen wanneer inwoners ondersteuning vanuit Geynwijs krijgen, maar ook wanneer zij dit krijgen vanuit WIL of vanuit andere partners binnen de Brede Toegang. Binnen de Brede Toegang leidt dit de komende jaren tot één uniforme werkmethode: Krachtwerk. De implementatie van Krachtwerk start bij Geynwijs maar we kijken in hoeverre het wenselijk en mogelijk is dat dit daarna verder wordt uitgerold naar andere organisaties en partners binnen de Brede Toegang.

Naast een uniforme werkmethode vragen sommige inwoners met een specifieke kwetsbaarheid om ondersteuning op specifieke levensgebieden. Denk hierbij aan inwoners die langdurige onder de stress staan vanwege financiële problemen: (Mobility Mentoring. Of voor inwoners die een kritische transitie doormaken, zoals een overgang van beschermd wonen naar de thuissituatie Critical Time Intervention. In die gevallen kan de kwetsbaarheid op verschillende levensgebieden van dag tot dag of van week tot week kan verschillen waarbij een werkwijze nodig is die heel dichtbij de leefwereld van die inwoners staat.

De borging van het hier bovengenoemde en de bijbehorende innovaties werken we in komende jaren verder uit. Hoe dit georganiseerd wordt, is onderdeel van de wijze waarop we de toegang willen borgen in onze stad. Dat geldt voor de toegang tot de medische zorg, de toegang tot jeugd- en WMO-voorzieningen in de toegang tot

participatie en deelname en de toegang tot ondersteuning bij financiële problemen (de pilot Schuldenvrij).

Maatwerk: lichte enkelvoudige benadering tot het ondersteunen via micronetwerken

Er zijn inwoners, huishoudens, die geen samengestelde vraag hebben, maar hele lichte problemen, die het best geholpen zijn met een recht-toe-recht-aan-oplossing. Evenals die inwoners die wel een zware hulpvraag hebben maar dan één die wel constant is in de tijd. Voor hen is de brede vraagverheldering met een doelenplan niet effectief en efficiënt. Er zijn aan de andere kant ook inwoners waarvan de kwetsbaarheid eigenlijk van moment tot moment kan wijzigen, bijvoorbeeld mensen met verward gedrag. Voor hen is noch de bureaucratische benadering, noch de leefwereld georiënteerde benadering, met een brede vraagverheldering en een doelenplan effectief; een week later is de situatie immers weer anders.

Dat heeft ons geleerd dat de brede toegang, te beginnen bij de sociale wijkteams, zo moet worden ingericht, dat daarmee in de organisatie, gespreksvoering, werkwijze, financiering, recht wordt gedaan aan de aard van de kwetsbaarheid van de inwoner. Een lichte en eenvoudige benadering bij lichte tot zware enkelvoudige vragen, een leefwereldgeoriënteerde benadering, waarin vraagverheldering en het maken van een plan centraal staat, bij een kwetsbaarheid die zich over meer leefgebieden uitstrekt.

Bij inwoners waarbij de kwetsbaarheid naar aard van moment tot moment kan verschillen voldoet geen van deze benaderingen en zijn we op zoek naar een compleet nieuwe benadering: micronetwerken.

Activiteiten in 2019:

Focus voor het komende jaar ligt op de implementatie van het methodisch werken met Krachtwerk binnen Geynwijs. In het najaar van 2018 is dit implementatietraject gestart. Waarbij de focus voor het eerste kwartaal in 2019 heeft gelegen op het op maat maken van Krachtwerk voor Geynwijs. De uitkomsten van de verschillende projectgroepen, zoals de opdracht, het proces en privacy zijn ook geland binnen dit onderdeel. Voor de zomer worden alle sociaal professionals getraind in Krachtwerk. Ook daarbij blijft het belangrijk goed te kijken naar de vertaling van de uitkomsten van de projectgroepen binnen de dagelijkse routines van de sociaal professionals. Na de zomer worden ook het CMPG, Leerlingzaken, het werkteam en schuldhulpverleners getraind in Krachtwerk.

Activiteiten in 2020:

De focus voor 2020 ligt op de borging van Krachtwerk bij Geynwijs. Gezamenlijk met Impuls (implementatiepartner Krachtwerk) zorgen we ervoor dat de professionals krachtgericht werken. Gezamenlijk bekijken we hoe dat in de praktijk loopt en of daar bijsturing of extra ondersteuning bij nodig is. Daarnaast gaan wij in 2020 met onze belangrijkste partners in gesprek om hen bewust te maken van de uitgangspunten van krachtwerk en de mogelijkheden in beeld te brengen in de mate waarin de implementatie van Krachtwerk mogelijk is. Wij denken hierbij aan de partners waarmee we samenwerken in het vrij toegankelijke gebied, welzijn, gezondheid en de belangrijkste zorgaanbieders. Het toepassen van Krachtwerk wordt vanaf 2020 ook meegenomen in de inkoopstrategie. Ook wordt gekeken voor welke partners aanvullende methodieken zoals Mobility Mentoring, micronetwerken of CTI nodig zijn om inwoners goed te kunnen ondersteunen.

Activiteiten in 2021:

In 2021 ligt het zwaartepunt van de methodische leerlijn in het borgen van de methodiek binnen de Brede Toegang. Samen met de partners bekijken we wat ervoor nodig is om volgens de methodiek van Krachtwerk te werken. Waar men tegenaan loopt en waar dingen verbeterd kunnen worden. Hier wordt de implementatiepartner Impuls nauw bij betrokken.

Ondersteunende lijn: uitwerken, invoeren en implementeren, evalueren meerjarenprogramma welzijn inclusief positie buurtpleinen

Het welzijnswerk is van grote betekenis in Nieuwegein. Het woord zegt het al: het welzijnswerk draagt bij aan het welzijn of welbevinden van inwoners uit Nieuwegein. In samenwerking met partners als MOvactor, WIL, Huisartsen, Santé, aanbieders en inwoners is de afgelopen jaren een transformatie in gang gezet die bijdraagt aan dat welbevinden. Deze visie sluit aan op deze beweging. De transformaties in het (lokale) sociale domein hebben niet alleen invloed op de gemeente Nieuwegein, maar ook op de partners die in het sociale domein betrokken zijn. Zo zijn er nieuwe spelers op het welzijnsterrein, waaronder particuliere initiatieven. Dit zorgt dat het welzijnswerk te maken heeft met een sterk veranderde context waarin zij opereren.

Naar aanleiding van vragen rond de kwaliteit van de uitvoering van het welzijnswerk, is eind 2018 inhoudelijk en financieel onderzoek uitgevoerd. Deze onderzoeken dienen om de visie op het welzijnswerk aan te scherpen. En op basis hier van de opdracht aan het brede welzijnswerk te kunnen herformuleren. Met deze visie en nieuw geformuleerd

programma kan de gemeente verwachtingen aanscherpen en vervolgens samen met partners binnen het welzijnswerk toewerken naar het gewenste toekomstbeeld van welzijnswerk waarin ook inwoners een stem hebben.

Activiteiten in 2019:

- Vaststellen programma 2019 voor MOvactor en opstellen meerjarenprogramma Welzijn.

Activiteiten in 2020:

- Invoeren meerjarenprogramma Welzijn.

Activiteiten in 2021:

- Evaluatie en borging proces meerjarenprogramma Welzijn.

Ondersteunende lijn: experiment integraal -persoonsgebonden- zorg en integrale zorgarrangementen

Nieuwegein is een van de acht gemeenten die meedoet aan het landelijk experiment Integraal (Persoonsgebonden) Budget (I-PGB) van het Ministerie van VWS.. Hierdoor kunnen inwoners met complexe problemen langs één loket en ontvangen zij één budget zonder dat regels of wetten dit onmogelijk maken. Naast het I-PGB is het organiseren van integrale zorgarrangementen met zorgaanbieders onderdeel van het experiment. Deelname aan het experiment versterkt en versnelt het gemeentelijk beleid t.a.v. meer eigen regie voor inwoners, het organiseren van integrale (maatwerk)zorg vanuit verschillende domeinen, ontschotting en het terugdringen van bureaucratie en vernieuwing van zorg en ondersteuning. Om een I-PGB mogelijk te maken is tijdelijke regelgeving via een AMvB met experimenteerruimte en een landelijk convenant met uitvoeringsafspraken met alle betrokken partijen opgesteld (deelnemende gemeenten, ministeries, zorgverzekeraars, zorgkantoren, UWV, SVB, CIZ, VNG, ZN, Per Saldo, SOSO). Het experiment heeft een looptijd van 2 jaar (2019 en 2020) en een uitlooptijd van 1 jaar. Het experiment bestaat uit een aanloopfase welke inmiddels is opgestart, een implementatiefase (medio mei t/m november 2019) en een uitvoeringsfase t/m december 2020. Het experiment heeft nadrukkelijk een lerend karakter en wordt extern gemonitord teneinde de leeropbrengsten te inventariseren en te onderzoeken of het instrument I-PGB wel of niet structureel wordt ingeregeld.

Organiseren van integrale zorgarrangementen

Naast het experiment met het I-PGB, heeft de minister van VWS in een brief aan de Tweede Kamer aangegeven ook te willen experimenteren met integrale arrangementen in natura. Hiervoor wordt geen regelgeving opgesteld en geen landelijke afspraken

gemaakt in een uitvoeringsconvenant. Het creëren van een integraal, levensbreed aanbod aan cliënten is de wettelijke opdracht van gemeenten die zij hebben gekregen bij het uitvoeren van de Wmo 2015. Hierbij gaat het zowel om zorg- en ondersteuningsaanbod van de gemeente, bijvoorbeeld Wmo, Jeugd en Schuldhulpverlening, als het zorgaanbod dat buiten de gemeentelijke verantwoordelijkheid valt (Wet langdurige zorg/Zorgverzekeringswet).

We willen onderzoeken of het mogelijk is om een experiment met een integraal zorg- en ondersteuningsaanbod in natura op een aantal manieren vorm te geven:

- De contractering en inkoop van maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp, verpleging, verzorging, langdurige zorg, onderwijs, participatie en re-integratie wordt in samenspraak tussen gemeenten, zorgverzekeraars, zorgkantoren, scholen en UWV ingekocht met als doel een aantal arrangementen/trajecten te creëren voor cliënten en/of gezinnen met een integrale hulpvraag.
- Als het niet mogelijk is om de contractering en inkoop gezamenlijk te organiseren, omdat deze bijvoorbeeld niet gelijk loopt met de looptijd van het experiment, kan ervoor gekozen om de brede hulpvraag van de cliënt/het gezin te inventariseren. Als blijkt dat de cliënt of het gezin een integrale hulpvraag heeft, met meerdere partijen (gemeente, verzekeraar, zorgkantoor) en te maken heeft met een veelheid aan aanbieders/professionals kan ervoor worden gekozen om op basis van een integraal ondersteuningsplan een integraal hulpaanbod te creëren. Bijvoorbeeld door: één aanspreekpunt voor alle partijen aan te wijzen of met de cliënt in gesprek te gaan het aantal zorgaanbieders/professionals te verminderen als mogelijk. Specifiek voor het experiment een contractering- en inkoopprocedure starten voor verschillende vormen van zorg, hulp en ondersteuning. Iedere verstrekker heeft hierbij de eigen verantwoordelijkheid, maar voor een bepaalde doelgroep of populatie worden arrangement ingekocht bij een selectie van aanbieder(s).

Nieuwegein wil graag met zorgaanbieders aan tafel gaan zitten om het bovenstaande vorm te geven en concreet uit te voeren.

Ondersteunende lijn: versterken in verder invoeren en door ontwikkelen WIZ-portaal

Het getransformeerd, integraal werken in de brede toegang in integrale wijkteams, uitgerust met eenzelfde werkmethode, een taal en een opdracht die in de bedoeling voor alle levensgebieden gelijk is vraagt ook om een ICT infrastructuur die bijdraagt aan

deze doelstelling. Hiervoor is het noodzakelijk dat het WIZ-portaal wordt doorontwikkeld. Dit om snel onderling schakelen tussen professionals en inwoners mogelijk te maken.

Activiteiten in 2019:

- WIZ portaal op orde bij Geynwijs.

Activiteiten in 2020:

- Uitrol WIZ-portaal naar aanbieders en inwoners (burgerportaal) .

Activiteiten in 2021:

- Evaluatie en voorstel voor borging.

Ondersteunende lijn: effectieve en efficiënte Brede Toegang

De transformatieagenda vraagt ook aandacht voor het vraagstuk van effectiviteit en efficiency van de Brede Toegang. Om beter passend op de vragen van onze inwoners te kunnen reageren en omdat de grenzen van de beschikbare budgetten in zicht komen of in sommige situaties al worden overschreden. Ook om deze redenen is het van belang dat de Brede Toegang gelaagd wordt ingericht (organisatie, gespreksvoering, werkwijze, financiering).

- Vrij toegankelijke voorzieningen voor inwoners voor lichte ondersteuningsvragen.
- Een lichte en eenvoudige (niet bureaucratische) benadering bij lichte tot zware enkelvoudige vragen voor maatwerkvoorzieningen.
- Een leefwereld georiënteerde benadering bij kwetsbaarheid die zich over meer leefgebieden uitstrekt.
- Een 'flexibele' benadering bij inwoners waarbij de kwetsbaarheid naar aard van moment tot moment kan verschillen, bijvoorbeeld micronetwerken.

Regionale Inkoop

Vanaf 2014 wordt er in Lekstroomverband samengewerkt op het gebied van de inkoop ten behoeve van Jeugdhulp en Wmo. Voor zowel de inkoop Wmo als jeugd zijn er afspraken gemaakt met aanbieders voor een periode tot 1 januari 2020. De afgesloten overeenkomsten kunnen tussentijds wel op onderdelen gewijzigd of bijgesteld worden en er worden jaarlijks nieuwe prijsafspraken gemaakt. De transitie is geslaagd, de overgang van de jeugdhulp en Wmo nieuw is vanuit het perspectief van inkoop goed en zonder kleerscheuren verlopen. Stap voor stap krijgt ook vanaf 2015 de transformatie bij de gemeenten vorm. De achterliggende gedachte bij de transformatie is tweeledig: zorgen voor individueel maatwerk door het ontwikkelen van nieuwe mogelijkheden en

rekening houden met de financiële kaders. Het doel is dat de transformatie vooral vanuit de inhoud vorm moeten worden gegeven bij voorkeur samen met de inwoners en daar waar het kan met aanbieders.

Aansluitend op deze transformatie ontwikkelingen bij de gemeenten heeft inkoop vanaf 2015 in hoofdlijnen de volgende zaken uitgewerkt:

- bij zowel Jeugdhulp als WMO is het grote aantal producten teruggebracht tot een overzichtelijk geheel, meer passend bij de vraag van de sociale teams en daarvan afgeleid de inwoners;
- er zijn passende prijsafspraken gemaakt;
- bij de Wmo is voor 2017 een doorontwikkeling op de productomschrijvingen en daarmee zijn ook de prijzen doorgevoerd bij jeugd is de trajectfinanciering omgebouwd naar een tarievenstructuur wat veel meer flexibiliteit biedt voor de sociale teams en meer mogelijkheden biedt voor maatwerk;
- bij Jeugd is vanaf 2016 een start gemaakt met het verkennen van kwaliteitscriteria voor de geleverde zorg;
- er is een innovatieartikel toegevoegd aan de deellovenkomsten wat ruimte geeft voor experimenten en verstevigen van maatwerk;
- met alle (grote)jeugdhulp aanbieders worden kwartaalgesprekken gevoerd. Bij de Wmo is dat niet het geval.

De uitdagingen & kansen

De belangrijkste les van de afgelopen periode is dat de ingewikkeldheid van sommige vraagstukken zoals de ombouw van bestaande structuren en producten naar getransformeerd maatwerk, het bepalen van kwaliteit en het meten van resultaten en effecten veel meer tijd vragen van alle partijen.

Dit geldt ook voor het vraagstuk hoe geven we de 'gebruikers' (onze inwoners) een rol bij inkoop. Ook zijn er inhoudelijke verschillen tussen de gemeenten in de Lekstroom m.b.t. de transformatie. Deze verschillen hebben betrekking op het tempo, doelen en aanpak. Deze verschillen zullen uiteindelijk 'landen' bij inkoop, die daar vervolgens een adequate invulling aan moet geven.

Activiteiten in 2019:

- Vaststelling nieuwe inkoopstrategie voor de periode 2021 – 2025
- Verlengen huidige contracten i.v.m. overgangsperiode;
- Schrijven aanbestedingsdocumenten

- start inkooptraject

Activiteiten in 2020:

- afronding inkooptraject
- Aanpassen uitvoering en bedrijfsvoering
- Trainen sociale teams
- Afstemmingsoverleg en ondersteuning aanbieders
- Overdragen cliënten indien nodig
- Communicatie cliënten en stakeholders

Activiteiten in 2021:

- Implementatie en uitvoering.

Investeringsagenda Brede Toegang 2019-2021

Een aantal van bovenstaande activiteiten vraagt een financiële investering vanuit de transformatieagenda.

Tabel 1. Investeringsagenda Brede Toegang 2019-2021

	2019	2020	2021
Projectleiding Brede Toegang en ondersteuning projecten	140.000	0	0
Doorontwikkeling Outreach-team	80.000	0	0
Projectleiding Integraal budget	76.000	73.000	0
Krachtwerk	140.000	225.000	85.000
Ontwikkeling wijkpunten	0	150.000	75.000
Uitbreiding POH Jeugd	65.000	0	0
Totaal	501.000	448.000	160.000

Beoogde effecten Brede Toegang

Het beoogde effect van dit programma is dat inwoners de regie over hun eigen leven kunnen (blijven) voeren en dat zij daar waar nodig daarbij ondersteuning krijgen. Mocht het iemand even niet lukken of mocht het structureel een opgave zijn, dan is er hulp en ondersteuning die bijdraagt aan het hervinden van de regie en te zorgen dat niemand tussen wal en schip raakt.

Daarnaast is het een beoogd effect om de verschillende afzonderlijke toegangen verder te verbinden, coördineren en integreren in één brede toegang. Om onze dienstverlening sluitend te laten zijn en te zorgen dat inwoners worden ondersteund in hun levensregie.